

ЗАНЯТТЯ 5-6

ЛЕКСИКА *LEXIQUE*

Числа від 20 до 69 (*Les nombres de 20 à 69*)

20 vingt [vɛ̃]	30 trente [tʁɑ̃t]
21 vingt et un [vɛ̃t_e œ̃]	31 trente et un [tʁɑ̃t_e œ̃]
22 vingt-deux [vɛ̃tdø]	32 trente-deux [tʁɑ̃tdø]
23 vingt-trois [vɛ̃ttʁwa]	33 trente-trois [tʁɑ̃ttʁwa]
24 vingt-quatre [vɛ̃tkatʁ]	34 trente-quatre [tʁɑ̃tkatʁ]
25 vingt-cinq [vɛ̃tsɛ̃k]	35 trente-cinq [tʁɑ̃tsɛ̃k]
26 vingt-six [vɛ̃tsis]	36 trente-six [tʁɑ̃tsis]
27 vingt-sept [vɛ̃tset]	37 trente-sept [tʁɑ̃tset]
28 vingt-huit [vɛ̃t_ɥit]	38 trente-huit [tʁɑ̃t_ɥit]
29 vingt-neuf [vɛ̃tnœf]	39 trente-neuf [tʁɑ̃tnœf]
40 quarante [kɑʁɑ̃t]	50 cinquante [sɛ̃kɑ̃t]
41 quarante et un [kɑʁɑ̃t_e œ̃]	51 cinquante et un [sɛ̃kɑ̃t_e œ̃]
42 quarante-deux [kɑʁɑ̃tdø]	52 cinquante-deux [sɛ̃kɑ̃tdø]
43 quarante-trois [kɑʁɑ̃ttʁwa]	53 cinquante-trois [sɛ̃kɑ̃ttʁwa]
44 quarante-quatre [kɑʁɑ̃t(ə)katʁ]	54 cinquante-quatre [sɛ̃kɑ̃tkatʁ]
45 quarante-cinq [kɑʁɑ̃tsɛ̃k]	55 cinquante-cinq [sɛ̃kɑ̃tsɛ̃k]
46 quarante-six [kɑʁɑ̃tsis]	56 cinquante-six [sɛ̃kɑ̃tsis]
47 quarante-sept [kɑʁɑ̃tset]	57 cinquante-sept [sɛ̃kɑ̃tset]
48 quarante-huit [kɑʁɑ̃t_ɥit]	58 cinquante-huit [sɛ̃kɑ̃t_ɥit]
49 quarante-neuf [kɑʁɑ̃tnœf]	59 cinquante-neuf [sɛ̃kɑ̃tnœf]
60 soixante [swasɑ̃t]	
61 soixante et un [swasɑ̃t_e œ̃]	
62 soixante-deux [swasɑ̃tdø]	
63 soixante-trois [swasɑ̃t(ə)tʁwa]	
64 soixante-quatre [swasɑ̃tkatʁ]	
65 soixante-cinq [swasɑ̃tsɛ̃k]	
66 soixante-six [swasɑ̃tsis]	
67 soixante-sept [swasɑ̃tset]	
68 soixante-huit [swasɑ̃t_ɥit]	
69 soixante-neuf [swasɑ̃tnœf]	

Назви країн і національностей (2)

Les noms de pays et de nationalité

назва країни		прикметники	
		чоловічий рід	жіночий рід
l'Allemagne <i>f</i>	Німеччина	allemand	allemande
l'Angleterre <i>f</i>	Англія	anglais	anglaise
la Belgique	Бельгія	belge	belge

le Canada	Канада	canadien	canadienne
la Chine	Китай	chinois	chinoise
l'Espagne <i>f</i>	Іспанія	espagnol	espagnole
la France	Франція	français	française
le Japon	Японія	japonais	japonaise
l'Italie <i>f</i>	Італія	italien	italienne
le Maroc	Марокко	marocain	marocaine
la Pologne	Польща	polonais	polonaise
le Portugal	Португалія	portugais	portugaise
la Suisse	Швейцарія	suisse	suisse
les États-Unis <i>m pl</i>	Сполучені Штати Америки	américain	américaine
l'Ukraine <i>f</i>	Україна	ukrainien	ukrainienne

У французькій мові назви країн, які закінчуються на *-e*, зазвичай жіночого роду : *l'Allemagne, l'Espagne, l'Italie, la France, la Pologne, l'Ukraine* та ін.

Назви країн, які закінчуються на іншу літеру, зазвичай чоловічого роду : *le Canada, le Japon, le Maroc, le Portugal* та ін.

Назви деяких країн стоять у множині : *les États-Unis*.

Назва мови певної країни у більшості випадків співпадає з формою чоловічого роду прикметника, наприклад:

C'est un livre français. – Це французька книга.

Le français est une langue romane. – Французька мова є романською.

Назви професій

Les noms de professions

acteur / actrice – актор, акторка

avocat / avocate – адвокат, адвокатка

chanteur / chanteuse – співак, співачка

cuisinier / cuisinière – кухар, кухарка

directeur / directrice – директор, директорка

employé / employée – працівник, працівниця; співробітник, співробітниця

infirmier / infirmière – медбрат, медсестра

informaticien / informaticienne – програміст, програмістка

ingénieur / ingénieure – інженер

journaliste *m, f* – журналіст, журналістка

médecin *m, f* – лікар, лікарка

musicien / musicienne – музикант, музикантка

photographe *m, f* – фотограф, фотографія

professeur / professeure – викладач

serveur / serveuse – офіціант, офіціантка

vendeur / vendeuse – продавець, продавчиня

ГРАМАТИКА GRAMMAIRE

Жіночий рід іменників

Жіночий рід (фр. *le féminin*) більшості іменників утворюється додаванням на письмі німого *e* до форми чоловічого роду: *avocat – avocate, employé – employée*.

Іменники, що закінчуються в чоловічому роді на письмі на *e* німе, у жіночому роді не змінюються: *journaliste, photographe*.

Іменники, що закінчуються в чоловічому роді на *-ier*, у жіночому роді мають діакритичний знак *accent grave* над *e*: *cuisinier – cuisinière*.

Іменники, що закінчуються в чоловічому роді на *-ien*, у жіночому роді подвоюють *n*: *musicien – musicienne*.

Іменники, що закінчуються в чоловічому роді на *-eur*, у жіночому роді мають *-euse*: *serveur – serveuse*.

Іменники, що закінчуються в чоловічому роді на *-teur*, у жіночому роді мають *-trice*: *directeur – directrice*.

Іменник *médecin* (лікар) має однакову форму для обох родів.

Чоловічий рід	Жіночий рід	Закінчення чоловічого роду	Закінчення жіночого роду
Il est employé.	Elle est employée.	Règle générale (загальне правило)	+e
Il est avocat.	Elle est avocate.		
Il est journaliste.	Elle est journaliste.	-e	-e
Il est cuisinier.	Elle est cuisinière.	-er	-ère
Il est musicien.	Elle est musicienne.	-ien	-ienne
Il est serveur.	Elle est serveuse.	-eur	-euse
Il est directeur.	Elle est directrice.	-teur	-trice
Il est médecin.	Elle est médecin.	Одна форма для обох родів	

Невживання артикля перед іменниками, що позначають професію

У французькій мові перед іменником, який є іменною частиною складеного присудка й позначає професію, артикль не вживається: *Il est journaliste*. – «Він – журналіст.»

Артикль також не вживається після слова *comme* («як») перед іменником, що позначає професію, рід занять: *Il travaille comme photographe*. – «Він працює фотографом.»

Займенники у ролі підмета

Особові придієслівні (ненаголошені) займенники є службовими словами і вживаються у ролі підмета.

	однина		множина	
перша особа	je (j')	я	nous	ми
друга особа	tu	ти	vous	ви
третья особа чоловічий рід	il	він	ils	вони
жіночий рід	elle	вона	elles	вони

Перед голосними (*a, e, i, o, u*) і *h* німим займенник **je** має усічену форму **j'**, наприклад: *j'arrive* (я йду), *j'habite* (я живу).

Займенник **vous** вживається, коли звертаються до кількох людей (множина) або коли звертаються на «Ви» до однієї людини (форма ввічливості).

Для третьої особи множини існує дві форми – чоловічого (**ils**) та жіночого (**elles**) роду. Якщо в одній групі людей є представники чоловічої та жіночої статі, то у множині слід вживати займенник **ils** :

Ils s'appellent Romain et Pierre. – Їх звали Ромен і П'єр. (чоловічий рід)

Elles s'appellent Léa et Marie. – Їх звали Леа і Марі. (жіночий рід)

Ils s'appellent Delphine et Patrick. – Їх звали Дельфіна і Патрік. (змішаний рід)

Відмінювання дієслів *parler* та *habiter*

Дієслова *parler, habiter* належать до першої групи. У теперішньому часі дійсного способу відмінюються таким чином:

parler [paʁ-'le] – <i>говорити, розмовляти</i>
<i>je parle</i> [ʒə-'paʁl] – я говорю, розмовляю
<i>tu parles</i> [ty-'paʁl] – ти говориш, розмовляєш
<i>il parle</i> [il-'paʁl] – він говорить, розмовляє
<i>elle parle</i> [ɛl-'paʁl] – вона говорить, розмовляє
<i>nous parlons</i> [nu-'paʁ-'lɔ̃] – ми говоримо, розмовляємо
<i>vous parlez</i> [vu-'paʁ-'le] – ви говорите, розмовляєте
<i>ils parlent</i> [il-'paʁl] – вони говорять, розмовляють
<i>elles parlent</i> [ɛl-'paʁl] – вони (жіночий рід) говорять, розмовляють

habiter [a-bi-'te] – <i>жити</i>
<i>j'habite</i> [ʒa-'bit] – я живу
<i>tu habites</i> [ty-a-'bit] – ти живеш
<i>il habite</i> [i-la-'bit] – він живе
<i>elle habite</i> [ɛ-la-'bit] – вона живе
<i>nous habitons</i> [nu-za-bi-'tɔ̃] – ми живемо
<i>vous habitez</i> [vu-za-bi-'te] – ви живете
<i>ils habitent</i> [il-za-'bit] – вони живуть
<i>elles habitent</i> [ɛl-za-'bit] – вони (жіночий рід) живуть

Вживання прийменників після дієслова *habiter*

Перед назвами міст вживається прийменник **à**: *Il habite à Paris.*

Перед назвами країн жіночого роду та перед деякими країнами чоловічого роду, що починаються з голосної, вживається прийменник **en**: *Il habite en France. Elle habite en Iran.*

Перед назвами країн чоловічого роду, що починаються з приголосної, вживається **au**: *Il habite au Canada.*

Перед назвами країн, що вживані у множині, вживається **aux**: *Il habite aux États-Unis.*

Відмінювання дієслова *être* [ɛtʁ] («бути») (2)

<i>ствердна форма</i>	<i>заперечна форма</i>
je suis [ʒə- 'sqi]	je ne suis pas [ʒə-n(ə)-sqi- 'pa]
tu es [ty- 'ɛ]	tu n'es pas [ty-nɛ- 'pa]
il est [i- 'lɛ]	il n'est pas [il-nɛ- 'pa]
elle est [ɛ- 'lɛ]	elle n'est pas [ɛl-nɛ- 'pa]
nous sommes [nu- 'sɔm]	nous ne sommes pas [nu-nə-sɔm- 'pa]
vous êtes [vu- 'zɛt]	vous n'êtes pas [vu-nɛt- 'pa]
ils sont [il- 'sɔ̃]	ils ne sont pas [il-nə-sɔ̃- 'pa]
elles sont [ɛl- 'sɔ̃]	elles ne sont pas [ɛl-nə-sɔ̃- 'pa]

Відмінювання дієслова *avoir* [avwaʁ] («мати, володіти»)

<i>ствердна форма</i>	<i>заперечна форма</i>
j'ai [ʒe]	je n'ai pas [ʒə-nɛ- 'pa]
tu as [ty- 'a]	tu n'as pas [ty-na- 'pa]
il a [i- 'la]	il n'a pas [il-na- 'pa]
elle a [ɛ- 'la]	elle n'a pas [ɛl-na- 'pa]
nous avons [nu-za- 'vɔ̃]	nous n'avons pas [nu-na-vɔ̃- 'pa]
vous avez [vu-za- 've]	vous n'avez pas [vu-na-ve- 'pa]
ils ont [il- 'zɔ̃]	ils n'ont pas [il-nɔ̃- 'pa]
elles ont [ɛl- 'zɔ̃]	elles n'ont pas [ɛl-nɔ̃- 'pa]

У французькій мові дієслово *avoir* вживається для позначення віку людини, наприклад: *Tu as quel âge ? – J'ai 17 ans. – Скільки тобі років? – Мені 17 років.*

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ВПРАВИ EXERCICES DE LEXIQUE ET DE GRAMMAIRE

1. Назвіть числа.

Nommez les nombres.

21, 35, 42, 58, 69, 27, 36, 48, 53, 64, 25, 31, 47, 56, 68, 28, 32, 45, 59, 65.

2. Заповніть пропуски *à, au, aux* або *en*.

Complétez avec à, au, aux ou en.

1. Ils habitent _____ Berlin.
2. Nous habitons _____ Ukraine.
3. Il habite _____ Canada.
4. Tu habites _____ Londres.
5. Elle habite _____ Chine.
6. Vous habitez _____ Belgique.
7. J'habite _____ Pologne.
8. Ils habitent _____ Portugal.
9. Elles habitent _____ Suisse.
10. Tu habites _____ Madrid.

11. Vous habitez _____ Japon.
 12. J'habite _____ États-Unis.
 13. Nous habitons _____ Paris.
 14. Il habite _____ Italie.
 15. Elle habite _____ Maroc.

3. Заповніть таблицю іменниками чоловічого або жіночого роду.

Complétez le tableau avec le masculin ou le féminin.

Il est...	Elle est...
acteur	
	avocate
chanteur	
	cuisinière
directeur	
	employée
infirmier	
informaticien	
	musicienne
professeur	
serveur	
	vendeuse

4. Побудуйте фрази за зразком.

Faites des phrases comme dans l'exemple :

Exemple : Il (elle) n'est pas journaliste, il (elle) est photographe.

-	+
avocat	ingénieur
vendeuse	professeure
acteur	chanteur
médecin	infirmière
professeur	étudiant
cuisinière	serveuse
directeur	employé
chanteuse	musicienne
serveur	cuisinier
informaticienne	ingénieure

5. Напишіть дієслово *être* у потрібній формі.

Écrivez la forme correcte du verbe être.

1. Ils _____ musiciens. 2. Elle _____ infirmière. 3. Je _____ étudiant.
 4. Tu _____ vendeur. 5. Nous _____ professeurs. 6. Vous _____ informaticien.
 7. Elles _____ employées. 8. Il _____ médecin. 9. Tu _____ agent de police. 10. Vous _____ ingénieurs.
 11. Je _____ photographe. 12. Nous _____ journalistes.

6. Напишіть займенник-підмет до дієслова **être**.

Complétez avec le pronom sujet du verbe être.

1. _____ est française. 2. _____ es de quelle nationalité ? 3. _____ sont anglais. 4. _____ êtes français ? 5. _____ sont américaines. 6. _____ est chinois. 7. _____ êtes de quelle nationalité ? 8. _____ ne suis pas canadien. 9. _____ sont italiennes. 10. _____ sommes ukrainiens.

7. Напишіть дієслово **avoir** у потрібній формі.

Écrivez la forme correcte du verbe avoir.

1. J'_____ dix-huit ans. 2. Vous _____ quel âge ? 3. Nous _____ avons de la chance. 4. Ils _____ des problèmes. 5. Tu _____ quel âge ? 6. Il _____ vingt ans. 7. J'_____ un rendez-vous. 8. Elle _____ 16 ans. 9. Ils _____ un grand appartement. 10. Tu _____ des amis français ?

8. Напишіть займенник-підмет до дієслова **avoir**.

Complétez avec le pronom sujet du verbe avoir.

1. _____ ai une idée. 2. _____ a 25 ans. 3. _____ avons un grand appartement. 4. _____ as quel âge ? 5. _____ ont un rendez-vous. 6. _____ avez de la chance. 7. _____ as des problèmes. 8. _____ a une idée. 9. _____ ai beaucoup d'amis. 10. _____ avez quel âge ?

ДІАЛОГИ *DIALOGUES*

Прослухайте, прочитайте і перекладіть діалоги.

Écoutez, lisez et traduisez les dialogues.

№ 1

– Bonjour, je m'appelle John, je suis américain. Tu es chinoise ?
– Bonjour ! Oui, je suis chinoise. Je m'appelle Lili. Enchantée ¹⁾ !
– Je suis infirmier, et toi ?
– Je suis informaticienne.

¹⁾ Enchanté(e) ! – Приємно познайомитися!

№ 2

– Bonjour, je m'appelle Odval, et vous ?
– Bonjour, je m'appelle Tufan, enchanté. Je suis indien. Vous êtes japonaise ?
– Non, je suis mongole ! Je suis cuisinière, et vous ?
– Je suis ingénieur.

№ 3

– C'est qui ?
– C'est Nicolas, il est serveur.
– Ok, il est américain ?
– Non, il est français !

Nº 4

- Salut ! Comment tu t'appelles ?
- Salut, je m'appelle Élodie Dumel. Et toi ?
- Je m'appelle Jillian. Tu as quel âge ?
- J'ai 21 ans. Et toi ?
- J'ai 24 ans.

Nº 5

- Bonjour, comment vous vous appelez ?
- Bonjour, je m'appelle Lina Wang.
- Comment ça s'écrit ?
- L.I.N.A... W.A.N.G.
- Vous avez quel âge ?
- 26 ans.
- Bien, merci.

Nº 6

- Comment il s'appelle ?
- Il s'appelle Tom.
- Il a quel âge ?
- Il a 25 ans.

Nº 7

Pablo : Bonjour, je m'appelle Pablo. J'habite à Alicante. Je parle français, espagnol et anglais.

Yara : Salut, je m'appelle Yara, j'habite à Beyrouth et je parle arabe et français.

Nº 8

Présentateur : Bonjour. Bienvenue dans notre grand jeu ¹⁾ de la francophonie. Voici les candidats.

Olivia : Bonjour. Je m'appelle Olivia, j'habite en Suisse à Lausanne. Je parle français et allemand. J'ai 16 ans.

Présentateur : Merci Olivia, et vous ?

Ibrahim : J'ai 17 ans, j'habite au Maroc et je m'appelle Ibrahim Ababou.

Présentateur : Et voici Rabida.

Rabida : Bonjour, j'habite aux Comores et je parle français. Ah ! Et j'ai 18 ans.

¹⁾ un jeu – rpa

МОВЛЕННЄВІ ЗАВДАННЯ ACTIVITÉS

Прочитайте профілі людей і заповніть таблицю.
Lisez les profils des personnes puis remplissez le tableau.

Laure *suisse*

Bonjour, je m'appelle Laure. J'ai 35 ans. Je suis suisse et je suis directrice de banque. Je parle français et italien.

Yu-Jin *coréenne*

Bonjour, je m'appelle Yu-Jin. J'ai 24 ans. Je suis coréenne et je suis styliste. Je parle coréen et français.

Carlos *espagnol*

Salut, je m'appelle Carlos. J'ai 28 ans. J'habite à Madrid. Je suis musicien. Je parle espagnol et français.

Pierre *français*

Bonjour, je m'appelle Pierre. J'ai 57 ans. J'habite à Paris et je suis professeur. Je parle français, anglais et allemand.

prénom	âge	nationalité	profession	langues parlées
Laure				
Carlos				
Yu-Jin				
Pierre				

Напишіть ваш профіль.

Écrivez votre profil.

У парах створіть невеликий діалог.

En binôme, faites un petit dialogue.

Comment tu t'appelles ?

Je m'appelle ...

Tu habites où ?

J'habite ...

Tu parles quelles langues ? ?

Je parle ...

Tu as quel âge ?

J'ai ... ans.

Виберіть відому людину і розкажіть про неї: ім'я, прізвище, вік, національність, професія, місце проживання тощо.

Choisissez une célébrité et présentez-la: prénom, nom, âge, nationalité, profession, lieu de résidence, etc.

Exemple :

C'est Vanessa Paradis. Elle a 50 ans. Elle est française.
Elle est chanteuse et actrice. Elle habite en France.

ЗНАЙОМИМОСЯ З КУЛЬТУРОЮ

DÉCOUVERTES CULTURELLES

Фемінізація назв професій

Фемінізація назв професій, посад, титулів та звань виникла в глобальному масштабі внаслідок збільшення кількості працюючих жінок у різних галузях економіки. У сучасній французькій мові цей процес перебуває в активній фазі свого розвитку.

Раніше у французькій мові існувала низка професій, назви яких вживалися тільки в чоловічому роді (наприклад, *médecin, écrivain, peintre* та ін.), оскільки спочатку ці професії вважалися виключно чоловічими.

Цілеспрямована робота з вирішення проблеми створення неологізмів у галузі професійної термінології розпочалась у Франції ще у 1984 році, коли була створена комісія з питань фемінізації назв професій. В задачі комісії входило насамперед виявлення професій, у назвах яких був відсутній жіночий еквівалент, формулювання правил для утворення нових назв та створення нових термінів-фемінітивів. У 1986 році у Франції розпочалася реформа, що отримала назву фемінізації найменувань професій, посад, звань і ступенів. Проте ставлення до процесу фемінізації мови було дуже різне і він відбувався не без проблем та перешкод. Наступна реформа була проведена у 1998 році. Нарешті у 2019 році Французька Академія Наук офіційно визнала фемінізацію професій.

На сьогоднішній день у французькій мові широко використовуються терміни *une juge, une maire, une pilote, une avocate, une chercheuse, une sculptrice, une écrivaine, une auteure, une colonelle, Madame la Ministre* та ін., але щодо деяких професій суперечки тривають і досі. Наприклад, жінок-кухарів пропонують називати *chefe, chève, cheffesse, cheftaine* або *chève* (чоловік-кухар називається *chef*). Філологи впевнені, що з часом норма встановиться.